DE
VASIS CORDIS
PROPRIIS

REYMAN

1737

437101 9

DISSERTATIONEM INAUGURALEM
DE
VASIS CORDIS PROPRIIS

PRO LICENTIA INPETRANDI
SUMMOS IN MEDICINA HONORES
PRAESIDE

D. ALBERTO HALLER
MED. ANATOM. CHIR. ET BOT. P. P. O.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIET

HENRICVS CHRISTIANVS
R E Y M A N
DILLEBERGO-NASSAVICUS

AD DIEM VII. SEPTEMBR. MDCCXXXVII.
HORA LOCOQUE SOLITIS.

G O E T T I N G A E
APUD A. VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.

THESES PROBLEMATICAE.

I.

Cordis vis non oritur a Nervis, neque ab arteriis Coronariis, neque a vi ebulliente quacunque.

II.

Vis ejus neque recte aestimata est hactenus, neque potest aestimari.

III.

Arteriarum vis elastica, non muscularis est, sed spontanea, neque eget adfluxu Sanguinis in Arteriolas Membranarum quae majores Arterias constituunt.

IV.

Arteriolae quae constituunt membranas arteriarum majorum, habent motus synchronos cordi, alternos cum arteriis.

V.

Quae natura Globuli sanguinei? annon maxima pars ejus pinguedo est? Videtur id docere Chyli cum sanguine comparatio, ea quae fiunt in pinguibus qui emaciantur, in macilentis qui inpinguescunt.

VI.

An ergo Globulus sanguineus bulla aëre plena? an hinc adeo elasticus? Non videtur.

DISSERTATIO INAUGURALIS
ANATOMICA ATQUE MEDICA
DE
VASIS CORDIS
PROPRIIS.

---

§. I.

Minutas quasdam Obſervationes tradituri, quae neque penitus novae neque magni momenti videri poſſunt, confidentiam omnem petimus a veritate ejus, quidquid eſt quod proponimus. Sex corda humana patienter examinata, Vaſa, ceracea materie, aqua crocea, flatu repleta, ea ſubpeditaverunt omnia, quae conlata Scriptorum opera illuſtravit.

§. II.

Neceſſarium viſum fuit de ſitu earum partium quaedam praemittere, in quibus Vaſa

A Cor-

Cordis viam faciunt. Cor humanum facies *a*) duas habet, margines duos. Facies quae *superior* eſt *b*), convexa, ſuperius & poſterius gibba admodum continet Ventriculum ſiniſtrum *c*), inferius atque anterius, declivis & planior, ſe porrigit deorſum, & Ventriculum dextrum abſcondit. Margo qui a ſinu Pulmonali deſcendit ad mucronem, gibbus totus, *obtuſus* nobis deinde vocabitur *d*), qui autem ab ima dextra aure ad apicem fere recta fertur ſiniſtrorſum in aciem extenuatus, *acutus* nobis erit. *e*) Ille Thalamum ſiniſtrum, iſte dextrum medium metitur. Superficies inferior eademque

---

a) Optimae figurae huc ſpectantes ſunt praeter VESALIANAS & EUSTACHIANAS, RUYSCHIANAE duae THES. IV. T. III. f. 1. 2.

b) RUYSCH. l. c. f. 2. *Face convexe* WINSL. *Exp. anat.* IV. *de la poitr.* §. 40. 76. *ſuperieure* GARENG. *Sphlanchnol.* p. 366. EUST. T. 16. f. 1.

c) f. id. ib. adusque vaſa C. *Face platte* WINSL. ib. 77. *inferieure* GAR. l. c. EUST. T. XVI. f. 2.

d) id. ib. ab F. per A. ad mucronem f. 1. ab extrema Vena Coronaria ad mucronem. conf. GARENG. l. c. EUST. T. XV. f. 2. a 15-43 $\frac{1}{2}$ ad 50-18. T. XVI. f. 1. ab 11-17 $\frac{1}{2}$ ad 22-22. T. XVI. f. 2. ab 12-42. ad 22-38.

e) id. ib. f. 1. ab E. ad mucronem. f. 2. a. D. per A. ad mucronem, conf. GARENG. l. c. EUST. T. XV. f. 2. a 50-11. ad 50-18. T. XVI. f. 2. a 22-49. ad 22-38.

demque planior, media ſui parte quaſi depreſſa *f*), diaphragmati incumbit. In ea poſterior *g*) quidem pars eſt, quae Ventriculi ſiniſtri parietem efficit, anterior reſpondet dextro. Septum *h*) Cordis deſignat depreſſior quaedam linea. Quare in univerſum Ventriculus qui ſiniſter vocari ſolet, id nomen omnino non meretur, ſed ſuperior eſt atque poſterior *i*): Uti dexter Ventriculus inferior ſimulque anterior eſt *k*). Vaſorum majorum ordo is eſt, ut ad declivia maxime ſimulque dexteriora cordis Auris dextra ſita ſit *l*), quae ſurſum Venam Cavam ſuperiorem projicit, deorſum Diaphragmatis magno foramini continuatur. Inde paulo ſiniſterior atque ſimul ſuperior eſt ortus Aortae. *m*) Supremum marginem obtuſum occupat Arteria Pulmonalis, *n*) & jam magis

f) pulchre Ruysch. l. c. f. 1. a B. verſus mucronem.
g) Ruysch. l. c. ad A.
h) ab L. ad mucronem.
i) *poſterior* Winsl. *Mem. de l'Acad.* 1715. p. 312. *Expoſ. Anat.* l. c. §. 42. Garengeot. l. c. 369.
k) *anterior* Winsl. & Gareng. l. c.
l) Ruysch. T. cit. f. 2. L. Eust. T. XV. f. 2. T. XVI. f. 1.
m) id. l. c. G. Eust. l. c.
n) ib. H. Eust. ſubducentem ſe pone Aortam T. XVI. f. 1. 10. 16.

magis posterius, declivisque sequitur Auris *o*) sinistra. Ea in superficie cordis superiori ultima est; Sinus sinister autem in inferiori primus & maxime posticus conspicitur: *p*) atque in ista quidem superficie continuatur dextro Sinui *q*). Arteriae vero inferiorem faciem non adtingunt.

§. III.

Arteriae Coronariae Cordis duae *a*), oriun-

---

o) ib. F. quam in plano superiori non habet Eust.

p) Ruysch. l. c. fig. 1. G. Eustach. fig. 2. T. XVI. videtur partem plani superioris, quae a supremo obtuso margine declivis est retrorsum, adscribere plano inferiori.

q) id. ib. D. E. F.

a) Fidem vix inveniet, adeo multos scriptores unicam tantum adgnovisse. Galen. *de usu part.* L. VI. c. 17. Carp. *Isag. Anat.* Car Steph. *dissect. part. corp. hum.* L. II. c. 34. Fallop. *Instit. Anat.* p. 17. Archang. Piccolhom. *Prael. Anat.* p. 216. Highmor *disquis. Anat.* L. II. P. II. c. 3. p. 136. van Horne *Microcosm.* p. 88. Marchette *Compend. Anat.* p. 94. 119. Molinetti *dissert Anat. Pathol.* L. V. c. 3. p. 230. Alii saepe unam, nonnunquam binas Columb. *de re Anat.* L. VII. c. 1. p. 177 p. 188. Laurent. *hist. Anat.* L. IX. c. X. Bauhin. *Theatr. Anat.* p. 219. Riolan. *Anthropol.* III. c. IX. Spigel. *Isag. Anat.* L. IX. c. VI. p. 272. Unam quandoque, Thebes *de circul. per cor.* p. 6. Rarissimum id si unquam factum fuerit, merito existimamus v. Lancis. *de Corde* p. 61. Fanton. *Diss. Anat.* Triplicis etiam rarum spectaculum, visum Lancisio l. c. Fantono l. c. Winsloo *Expos. Anat.* IV. *de la Poitr.* §. 72.

riuntur ex Aorta *b*), aut ſub valvulis ejus ſemilunaribus *c*), aut ad ſupremam earum oram, aut frequenter ſupra easdem, ad angulum ſurſum valde obtuſum *d*) deorſumque acutum. Earum altera dexterior *e*), inferior, & anterior eſt, altera ſiniſterior *f*) ſuperior, atque poſterior.

§. IV.

Arteria Coronaria *dextra*, quam ſimul & inferiorem & anteriorem eſſe diximus, plerumque

---

b) non ex deſcendente & reflexa, ut viſum PICCOLHOMINIO l. c.

c) Variare hanc oriendi rationem, ſed ſaepius ſupra valvulas oriri, ex multiplici experimento MORGAGN. *Adv. Anat.* V. §. 25. p. 37. Quod & confirmat SANTORIN. *Obſerv. Anat.* c. VIII. §. 6. ALBRECHT. Paraen. p. 7. Easque in cicuribus animalibus atque hominibus debilioris habitus infra valvulas, in mediocribus ad earum oras, in robuſtis, & in animalibus ferocibus ſupra easdem oriri LANCIS. *de Corde* Prop. XLI. p. 63. Nobis ſaepius ſupra valvulas, nuper in homine phthiſico ad ipſam oram oriri ſunt viſae, ita tamen ut a valvulis tegi poſſent.

d) LANCIS. *Prop.* XXXIX. conf. in primis EUSTACH. T. XV. f. 2. & T. XVI f. 1. Ut plane non opus ſit valvula, quam ad ejus orificium poſuerunt RIOLAN. *Anthrop.* L. III. c. IX. BARTHOL. *Anat. renov.* p. 357. BORELL. P. II. Prop. XIX. FANTON. *Diſſ. Anat.* VIII. p. 240.

e) vulgo dextra, quae vox minus eſt conveniens.

f) vulgo ſiniſtra.

que ſiniſtra minor *a*), oritur ad Valvulam Aortae inferiorem & dextram *b*) ex Trunco Aortae: prodit ad ſuperficiem Cordis ſuperiorem inter dextrae Auris partem ſupremam & Arteriam pulmonalem *c*), deſcendit protinus ad marginem acutum *d*) Cordis, ſequens radicem auris dextrae ſinusque dextri, atque multo adipe merſa, tranſit pone Venas innominatas, reflectitur circa marginem acutum, adparet in plano Cordis inferiori, & ad ejus mediam partem quando pervenit tendendo retrorſum *e*) proxima jam ſuae

---

a) GALEN. de *diſſectione Arteriarum & Venarum* c. IX. VIEUSSENS. *du Coeur* (qui ſolus Vaſa Cordis tradidit curatius) p. 64. Quater omnino minorem vidimus ſua conpare, uti & Ventriculi ſubſtantia cui proſpicit, molis eſt minoris. Semel tamen etiam major fuit, quam proportionem propoſuit VESALIUS. *de fabr. corp. hum.* L. III. c. XII. p. 299. & ex eo VALVERDUS *Anat. corp. hum.* L. VI. c. XI. p. 280.

b) intra Aortam VESAL. L. III. c. 11. Ic. EUSTACH. T. XVI. f. V. VID. VID. *Anat.* L. V. p. 136. T. XXVI. BB. & alii innumeri.

c) VESAL. L. VI. f. III. ad D. EUSTACH. T. XV. f. 2. T. XVI. f. 1. 11 $\frac{1}{2}$ -11. RUYSCH. Ep. III. T. III. f. 1. *Thes.* IV. T. III. f. 2. bene ſed brevis admodum, VIEUSS. du Coeur. T. V. f. 1. 2. LANCIS. *de Corde & Aneur.* Tab. III. f. 1. L.

d) bene VIEUSS. T. V. f. 1. a 2. per d. ad A. EUSTACH. enim hoc iter juſto videtur longius facere T. XV. f. 1. & T. XVI. f. 2. RUYSCH. admodum brevem neque ad usque marginem Theſ. IV. T. III. f. 2.

e) haec pars VIEUSSENS. T. V. f. 2. e. e. ſed ſine deſcendente ramo,

T.

ſuae conparis ramo ſiniſtro *f*) inflectitur ad angulum rectum, & comes facta Venae Cordis mediae ſeptum Cordis ſequitur adusque mucronem *g*) fere recta linea, ſi cincinnos conpenſaveris *h*), atque eam ad ſedem evaneſcit. Ramos dat Ventriculo dextro fere toti, Auri ſinuique dextro, & quandoque Cordis Thalamo ſiniſtro ex aliqua parte.

§. V.

Ramus hujus Arteriae *primus* intra ipſum quandoque cavum Aortae diſtincto foramine prodit

T. VI. f. 2. f. f. eodem modo. vide & Ruysch. *Theſ.* IV. T. III. f. 1. bene.

f) cum quo eam ea in parte conjungi in unum truncum coronae inſtar cor cingentem, pingit Ruysch. Ep. III. T. III. f. 1. deſcribit Boerh. *Inſt.* §. 183. atque ex ea communicatione Arteriam oriri quae comes venae mediae fit, Winsl. l. c. 72. Hanc autem latam anaſtomoſin hucusque videre non contigit.

g) Vesal. L. VI. ic. 6. EE. Ruysch Theſ. IV. T. III. f. 1. Ep. III. T. 3. f. 1.

h) Ii ipſi cincinni, neceſſario intra Arteriae cavum tranſverſas producunt rugas, plicasque viſas Lancis. l. c. *Pr.* XL. ex eo Glass. *de circul. Sang.* p. 52. Quae omnino augent capacitatem arteriae, ſpacium concedunt extenſioni ſubitae, & moram aliquam faciunt, qua inpetus nimius infringi queat. Valvulas autem ad ortus ramorum notatas Lancisio ib. Prop. XL. §. 4. nondum videre contigit. Imo vero aer ab una Coronaria in alterius ramos, atque per eos ad truncos liberrime meat, neque videtur obſtaculum aliquod pati.

prodit *a*), ad tunicas magnae arteriae, cujus directionem, inter tunicam muſcularem & intimam, per celluloſam ſecundam ſequitur. Hujus aliquando defectum, compenſat *alter b*) perpetuus, ſurſum recedens, ad ortum arteriae Pulmonalis, vicinumque adipem, unde & ad Aortam ſurculi porriguntur. III. Alii rami *c*) dextrorſum ad ſinum dextrum duo tresve procedunt, quorum unus inſignior, prope Venam innominatam penultimam ortus, ſurſum tendit per ſinum, atque per ſedem foraminis ovalis ad ſinum usque ſiniſtrum. *d*) IV. Longe majores rami ex latere ſiniſtro *e*), quatuor aut quinque producuntur per planum ſuperius, quorum unus inſignior comes eſt Venae innominatae penultimae (reliqui reliquarum

a) Quale eſt VIEVSS. T. XI. f. II.

b) Haec videtur *Artere graiſſeuſe* VIEUSS. T. V. f. 1. quam pro diſtincto trunco deſcribit p. 68. & in Aorta pingit T. XI. f. 2.-9. An ea tertia Coronaria viſa FANTONO, LANCISIO, WINSLOWO? Bene depingitur ab EVSTACHIO T. XV. f. 2. 44-13. T. XVI. f. 1. 12-14-1/2

c) Horum unus ap. VIEVSSENS T. V. f. 1. ad 2.

d) An RVYSCH *Epiſt.* X. T. XI. f. 3. B? Comes eſt & exprimit decurſum *Venae Iſthmalis* VIEVSS. T. XII. f. I. L.

e) Duos EVSTACH. T. XV. f. 2. 46-12. 49 1-12. & paulum aliter T. XVI. f. 1. 15-15 & 19-16. 2

reliquarum) proximus jam acuto margini *f*). V. Ubi autem planum adtigit inferius, atque Venam ſequitur mediam, truncus ipſe ramoſus admodum evaneſcit. VI. Sed frequenter educit inſignem ramum, qui longius ad poſteriora productus *g*), fere ad oram usque obtuſam, comites dat ramos Venae Coronariae.

§. VI.

Arteria Coronaria *a*), ſiniſtra, ſuperior, & poſterior, plerumque major, prodit inter Arteriam pulmonalem & aurem ſiniſtram *b*), in ipſo margine obtuſo, anterius tamen. Inde procedit ſiniſtrorſum, retrorſum, atque poſt breve iter finditur in ramos aut duos *c*), aut tres

f) Conf. Ruysch Epiſt. III. T. III. f. 1. ad E. inferius.
g) Videtur depictus a Ruyschio *Epiſt. III.* T. III. f. 1. ex ramo communicante, tum *Theſ. IV.* T. III. f. 1.
a) Hanc ſolam, ut cujus ramus comes eſt Venae Coronariae, cognoverunt Auctor *Us. part.* Carpus, Car. Steph. & alii qui unicam fecerunt Coronariam Arteriam. Ortus trunci Eust. T. VI. f. 2. 13 $\frac{1}{2}$ 47. Vieus. T. V. f. 1. e. T. VI. f. 1. 33. T. VII. f. 2. g. T. VIII. f. 2. g. T. IX. f. 2. g. Ruysch. *Theſ.* IV. T. III. f. 2. Totam fere idem Ep. III. T. III. f. 1.
b) Eust. l. c.

tres, quod ſrequens eſt. Horum qui major eſt *d*), Trunci nomine dignus, deſcendit per marginem obtuſum, petit poſteriora, adtingit in ſumma ea ora Venam Coronariam, cumque ea per ſepti Cordis partem maxime anteriorem inferioremque, ad mucronem usque ramoſus tendit ſiniſtrorſum. In eo plano ſuperiori, ſub ortu Arteriae pulmonalis, frequenter ſe ſubducit pone ſtratum extimum fibrarum Cordis iisque tegitur *e*), donec poſt unius pollicis iter denuò emergat. Aliquando haec ipſa arteria ultra mucronem reflexa redit ad planum inferius & obcurrit Venae mediae.

Hujus ramus ex ipſo trunco prodit abeuns ad ſubſtantiam Aortae *f*), cujus foramen

c) Tuncque Arteria §. VIII. ramus eſt ejus quem Trunci nomine dignum exiſtimamus.

d) *Artere Coronaire anterieure.* VIEUSS. T. VI. f. 1. 4. 4. T. VII. f. 2. h. T. VIII. f. 2. 1. EUSTACH. T. XV. f. 2. 46-18. T. XVI. f. 1. 15-23. VESAL. L. VI. fig. III. E. fig. IV. L. L. RUYSCH *Theſ. IV.* T. III. f. 2. Ep. III. T. III. f. 1. LANCIS. T. IV. f. 1. I.

e) Eaque in ſede cordis ſubſtantia adeo eſt tenuis, ut ad latus ſepti dexterius, ſub Arteria pulmonali, ſtylus aliquando per ſolum adipem intra caveam Ventriculi dextri viſus ſit penetraſſe. WREEDE *de debil. fibr.*

f) VIEUSS. p. 64. penitus alios ad Aortam RUYSCH Ep. III. T. III. f. I. & III. mihi non viſos.

men diſtinctum intra Aortam patere viſum eſt. Alius paulo minor, inferius ad arteriam pulmonalem abit *g*).

§. VII.

Ex hoc ipſo trunco prodit inſignis ramus qui *Profundus a*) vocari meretur, abſcondit vero ſe retrorſum ex ſuprema ſede marginis obtuſi, perque fibras ſepti carneas adeo ſe demergit, ut intimo tantum ſtrato ab ipſa cavitate Ventriculi dextri diſtinguatur. Hic ipſe vero, alio ſurculo ſiniſtrorſum *b*) productus ſequitur ſepti directionem, alio *c*) ſe per totam craſſitiem ſepti, adusque planum inferius penetrat. Haec Arteria Vena conpare deſtituitur.

§. VIII.

---

g) VIEUSS. p. 66.

a) Soli omnino VIEUSSENIO nota, & *Arteria* dicta *interior*, T. VII. f. 2. 1. f. 1. 1. 2. 4. 4. T. VIII. f. 2. 2. T. IX. f. 2. 2. Ex Aortae trunco viſa prodiiſſe id. p. 67. LANCISIUS ea non viſa adſeruit, ad muſculoſam cordis ſubſtantiam exiles tantum ramos pervenire *Prop.* XXXIX. p. 61.

b) VIEUSS. T. VII. f. 1. 4. 4.

c) Id. ib. 2.

§. VIII.

Aliquando Rami ſuperioris (§ VI.) ramus eſt *a*), qui alias ex trifido Trunco prodit, is Ramus inſignis, qui per marginem ipſum obtuſum, duobus fere parallelis ramis, in plani ſuperioris cum inferiori limitibus Venam ex Coronaria ad mucronem fere comitatur. Ex ea communicantes rami tranſeunt ad ramos Arteriae Coronariae *b*), in plano inferiori enatos.

§. IX.

Alter perpetuus & primarius Arteriae Coronariae ſuperioris ſiniſtraeque ramus eſt *a*), qui retrorſum primo ſurſumque, inde antrorſum, reflexus nempe circa obtuſum marginem

a) VIEUSENS T. VI. f. 1. 6. 5. RUYSCH Ep. III. T. III. ad E. ſuperius.

b) Arteriae Coronariae inter ſe ſanguinem libere transmittunt, & in ſiniſtram injectus per dextram remeat. Vid. LOWER *de corde* c. 1. p. 14. DRELINCOURT *canicid.* V. &c.

a) *Artére Coronaire gauche* VIEUSSENS p. 64. Originem in plano cordis ſuperiori vid. VIEUSSENS T. V. f. 1. cc. T. VI. f.

nem, in plano cordis inferiori *b*), ad radicem ſinus ſiniſtri, comes Venae Coronariae, ſed profundior & adipi immerſus, adusque ejus inſertionem procedit. Quo ubi pervenit aut comes Venae Mediae aut poſterior paulum, inflexus denuo, ſiniſtrorſum ad mucronem properat *c*) juxta ſeptum, ſed ad Ventriculi magis poſterioris limites. Surculi hujus alii ſiniſteriores, atque inferiores, in plano inferiori decurrunt paralleli *d*) inter ſe ramisque parallelis uniti, comites ramorum Venae Coronariae. Alii dexteriores ſunt & ſuperiores

---

f. 1. 33. T. VII. f. 2. gg. T. VIII. f. 2. g. T. IX. f. 2. g. 5. EUSTACH. T. XVI. f. 2. 14 $\frac{1}{2}$ - 47. Abſciſſa RUYSCH. *Epiſt. III.* T. III. f. 1. ad F.

b) Arteriae ea pars quae per planum inferius diſtribuitur, EUSTACH. T. XVI. f. 2. ab 14 $\frac{1}{2}$ - 47. ad 21-38. Bene MERY *de la circul.* f. V. I. I. VERH. p. 176. T. XXI. f. 1. VIEUSSENS T. V. f. 2. dd. T. VI. f. 2. C. r.

c) VIEUS. I. ult. cit. EUST. T. XVI. f. 2. qui comitem facit venae mediae: Sed frequentius eam comitatur Arteria dextra §. IV.

d) VIEUS. T. I. f. 1. T. VIII. f. 2. T. IX. f. 2. T. V. f. 2. ad h. h. T. VI. f. 2. EUST: T. XVI. f. 2. Exiles RUYSCH. Theſ. IV. T. III. f. 1.

res quorum anterior ſuperiorque *e*) fere ex origine ſui trunci, ad Arteriae pulmonalis radicem, auremque ſiniſtram abit cum comite vena ex Coronaria. Alius multo inſignior *f*), longus admodum, incedit per ſinum ſiniſtrum, ipſi ut videtur pericardio proſpecturus: is autem in plano oritur inferiori, magis tamen poſterius quam Vena ſinus ſiniſtri.

§. X.

Hae Arteriae ſanguinem ſuum adcipiunt inprimis *a*) in cordis diaſtole, quando reliquae in

e) Tales tres VIEUSS. T. VI. f. 2. v. p. 32.

f) Tales duos VIEUSSENS T. VI. f. 2. r. r. plures VERHEYEN. p. 176. an RUYSCH. *Epiſt. Probl. X.* T. XI. f. 1.

a) Omnem, quoties arteriae hae pone valvulas oriuntur. Quae ſententia etiam eſt, VIEUSSENS c. XI. p. 76. WINSLOI. *expoſ. an.* T. IV. *de la poit.* 91. BOERH. *Inſt. Med.* 183. SANTORIN. *Obſerv. Anat.* c. VIII. §. 6. Imo vero exiſtimarem, etiam ſine valvularum tutela, Coronarias tamen arterias ſanguinem pauciſſimum aut nullum adcipere in arteriae diaſtole: tum quod haec extenſa foramen adeo exiguum fere obliteret, tum quod per canalem ad angulum obtuſum prodeuntem vis ex trunco inpellens ſit pene nulla, tum quod contrahentis ſe Cordis durities fibrarumque ſtrictura ſanguini illapſuro reſiſtat. Adnotavit quidem contra eam opinionem LANCIS. in canibus moloſſis diaſtolen aortae

in corpore humano Arteriae in Syſtole ſunt, Evacuant ſe in cordis Syſtole, atque ſanguinem ſuum tradunt Venis conparibus, ductibus intra cor patulis, forte & ipſi, retrogrado itinere, Aortae. Quare ſynchrona eſt earum repletio cordi, alterna cum Arteriis omnibus.

§. XI.

Venae Cordis ſanguineae ad tres aut quatuor Truncos, truncorumve claſſes referri poſſunt *a*). In facie ſuperiori ad marginem obtuſum

tae cum diaſtole Arteriarum Coronariarum ſynchronam eſſe: [*de motu cordis p.* 65.] Sed & ipſe fatetur, minorem ſanguinis partem, neque tam alte, in Coronarias ſe penetrare quando Aorta in diaſtole eſt, ad extremos autem ramulos inque Venas tum demum propelli quando arteria contrahitur. Ea enim ſanguinem valvulis Aortae coercitum ne in cor redeat, ad angulum acutum, magna vi poteſt in Coronarias determinare. Quod ipſum porro demonſtrat Cordis in ſyſtole ſua exſanguis pallor, rubor in diaſtole, manifeſtum indicium, Cor dum contrahitur ſanguinem intra arterias ſuas nullum habere.

a) Unicam equidem Anatomicorum longe plurimi faciunt Venam Coronariam GALEN *de uſu part.* L. VI. cap. XVII. CAR. STEPH. II. c. XXXIV. COLUMB. de *re Anat.* p. 167. NIC. MASSA *Anat. Lib. Introd.* 54. b. FALLOP. *Inſt.*

tusum, continuatio Venae Coronariae conspicitur. Ad septum medium, alia hujus productio. Versus marginem acutum Venae innominatae. In facie inferiori a margine acuto ad mediam faciem, aut nulla aut Vena inferior dextra. In medio septo, Vena Media. In reliquo plano inferiori ad marginem usque obtusum, Vena Coronaria.

§. XII.

Earum princeps est quae *Coronaria a*) dicitur,

Inst. Anat. p. 17. Vid. Vid. *Anat.* p. 107. & T. XXII. D. Piccolhomin. *Anat. prael.* p. 216. Bauhin. *Theatr. Anat.* L. II. c. XX. p. 218. Spigel. *Isag. Anat.* L. IX. c. VI. p. 272. Riolan *Anthropog.* L. III. c. 8. Vanhorne *Microcosm.* p. 88. Highmor *Disquisit. Anat.* L. II. P. II. c. III. p. 136. Marchette *Comp. Anat.* p. 94. Molinett. *Diss. Anat. Path.* L. V. c. III. p. 230. Dion. *Cours d'Anat.* p. 226. Vieuss. *de remot. & prox.* p. 81. aliiqui plurimi. Neque nisi aliquando duas admiserunt Laurens *hist. Anat.* L. IX. c. X. Barthol. *Anat. renov.* p. 357. Diemerbroeck *Anat.* L. II. c. VI. p. 264. qui tamen frequentiam binarii numeri adgnoscit.

a) Quod eam cor ambire existimarent. Ejus tamen non penitus dimidiam circumferentiam cingit: ut nimis *Coronaria* picta sit a Vesalio *Fabric. Corp. hum.* L. VI. fig. VI. *Veine Coronaire superieure* Vieussenio.

dicitur magnitudine *b*) reliquis praeſtans, atque itineris longitudine. Inſertio *c*) ejus eſt in medio fere plano inferiori, ampla & fere digiti minimi capax, in partem omnino poſteriorem ſinus dextri. Inde procedit retrorſum, juxta radicem ſinus ſiniſtri *d*), cum Arteriae Coronariae ſiniſtrae ramo §. IX., adusque marginem obtuſum. Circa hunc reflectitur *e*) ſurſum, & antrorſum, donec in partem ſuperiorem faciei ſuperioris adſcenderit *f*) Ibi comi-

---

b) exiguam dixerat GALEN *diſſect. Art. & Venar.* c. 11. magnam viciſſim pronunciat VESAL. c. III. 279. & recte, cum plures inſignes corporis humani venas amplitudine aequet aut ſuperet, Phrenicas, Spermaticas, Mammarias ipſas &c. & longe magis Venam Cordis anteriorem quam eodem loco magnam vocat GALENUS.

c) Paulo inferior juſto, apud EUST. T. VIII. f. 6. T. XV. f. 6. 78-46. T. XVI. f. 2. 19-47. Melius VIEUSSENS. *du Coeur* T. I. fig. 2. RUYSCH. *Theſ.* IV. T. III. f. 1.

d) Pars transverſa Venae VESAL. L. VI. fig. 6. A-I. EUSTACH. T. XVI. f. 2. ab 19-$17\frac{1}{2}$ ad 13-45. VERHEYEN. T. XXI. f. 1. a. a. ex eo PALF. *Anat. Chir.* T. XXI. f. 1. CC. RUYSCH. *Theſ. Anat.* IV. T. III. f. 1. bene. MERY *circul. du ſang dans le foet.* ic. II. a C. ad P. & ic. V. HH. VIEUSSENS. T. I. f. 2. i-i. T. IV. f. 2. c. c. (aperta) T. V. f. 2. T. VI. f. 2. c. c. T. X. f. 1. 3-4. inprimis vero T. V. f. 2. T. VI. f. 2.

e) VIEUSS. T. 1. fig. 2. ad. p.

f) ſatis ad dextra & ſuperiora RUYSCH. Th. IV. T. III. f. 2. ad B. ſuperius. LANCIS. T. IV. f. 1. M. f. 2. L. & optime VIEUSSENS

mitem adcipit Arteriam Coronariam anteriorem inter Aurem ſiniſtram & Arteriam Pulmonalem. Inde leniter deflectit deorſum fere ad ſeptum usque Ventriculorum, ibique porro rectius ſiniſtra petens ramoſa, cum Arteriae Coronariae *g*) ſiniſtrae ramo Anteriori §. VI. ad mucronem uſque properat, ſeptum ſemper ſequens ſed propior ventriculo ſiniſtro *h*).

§. XIII.

Rami ejus ex ſuperficie dexteriori, ſurſum ad ſinum pulmonalem prodeunt aliquot *a*), quorum unus haud longe ab inſertione prodeuns *b*) ſatis inſignis eſt. §. II. Ad ipſam flexionem

T. I. f. I. h. T. IV. 2. e. T. VI. f. 2. niſi quod nimis ſimplex ſit. Ea in ſede incipit VIEUSSENIO audire *Veine Coronaire anterieure* p. 57. Nimis prope mucronem circumflexam pingit EUSTACH. T. XV. f. 2, 47-17. T. XVI. f. I. 16-22. f. 2. 14-40. Habet eam & THEBES. ic. I. EEE.

g) EUSTACH. l. c. VIEUSS. inprimis T. I. f. I. h. RUYSCH. Theſ. IV. T. III. f. 2.

h) Quem plura vaſa habere, vetus eſt & vera poſt GALEN. VESAL. SPIGEL. HIGHMOR. &c. traditio.

a) Vid. RUYSCH *Theſ.* IV. *Tab.* III. f. I. ſine lit. MERY *de la Circulat.* Tab. II. ad B. (unicum) VERHEYEN. p. 176. & T. XXI. f. I. c. c. Eorum foramina VIEUSSENS. T. IV. f. 2.

b) videtur la *Veine du Pericarde* VIEUSSENS. T. I. f. 2. K. T. V. f. 2. K. depicta etiam a RUYSCHIO Theſ. IV. T. III. f. I.

nem circa obtuſum marginem alius cum comite Arteriola §. VI. *fin.* ad Aurem ſiniſtram & Arteriam Pulmonalem abit. III. Sed majores *c*) ſunt qui verſus mucronem cincinnati meant, recta in univerſum linea, niſi quod ſerpentum more inflectantur. Sunt vero iſti inter ſe paralleli, atque transverſis ramis conjuncti. *d*) Eorum etiam poſteriores cum ramis ex Vena media adſcendentibus continui uniuntur *e*.) Eorum maximus *f*) eſt ad obtuſum marginem, qui inprimis conſpicua inoſculatione inſertam recipit Venae Mediae propaginem. IV. Quam primum in facie cordis anteriori adparet, trans Arteriam Coronariam anteriorem VIEUSSENII, quam ea in ſede ſibi jungit, ramum dat in Arteriam pulmonalem. V. Sub Arteria Pulmonali deinde variis ramis ſatis inter ſe ſimilibus perſequitur atque ambit Arteriam Coronariam, magis

c) VESAL. L. VI. fig. 6. ad. A. I. EUSTACH. T. XVI. f. 2. bene RUYSCH. Theſ. IV. T. III. f. 1. VIEUSSENS. fere nimis parvos T. I. f. 2. n. n. n. T. IV. f. 2. 3. 3. 3. T. VI. f. 2. h. h.

d) EUSTACH. T. XVI. f. 2.

e) EUSTACH. ib. 20-38. & RUYSCH. l. c.

f) VIEUSSENS. Tab. 1. f. 2. p m. T. IV. f. 2. d. T. VI. f. 2. inter d. & h. T. X. f. 1. 3. 3. RUYSCH. l. c.

magis tamen in ſuperficie ſita, ad mucronem usque Cordis.

§. XIV.

Vena Cordis Media a) plani inferioris, perpetua, inſeritur in idem cum Coronaria oſtium. Ex eo, flexu quodam facto deorſum, recta deinde tendens ad ſiniſtra, deſcribit lineam ſepto cordis parallelam, atque cincinnata admodum cum Arteria Coronaria dextra ad mucronem usque deſcendit, ultra quem & ad planum ſuperius viſa eſt ramos dediſſe. Rami ejus poſteriores, reflexi dextrorſum verſus baſin redeunt atque inſeruntur ramis Venae Coronariae §. XIII. Alii autem rami antrorſum, ad marginem acutum, cum Vena innominata majori (vel cum Vena anteriori, inferiori, ſi adſit

---

a) pro ramo Coronariae videntur habuiſſe VESAL. L. VI. fig. 6. D. E. EUSTACH. cujus optima eſt figura, licet propior paulum margini acuto T. XVI. f. 2. 20-42. MERY *de la circul.* fig. 2. ad B. Talem ſaepe deprehendi LANCIS. Prop. XLII. p. 66: huc & oſtium minus Prop: XLIV. p. 70. Sed nomen primus impoſuit VIEUSSENS, vocavitque *Veine poſterieure du Coeur* (uti in univerſum, quae ſuperiora ſunt ipſe anteriora, quae inferiora, ipſe poſteriora, quae dextra, ipſe ſuperiora, quae ſiniſtra, ipſe inferiora, quae poſteriora, ipſe ſiniſtra, quae anteriora, ipſe dextra, vocare ſolet) vid. p. 57. & T. I. f. 2. L. T. IV. f. 2. 2. T. X. f. 1. 3. 3.

adſit diſtincta) conmunicant transverſi. Dimidia fere parte minor eſt quam Coronaria.

§. XV.

Venae Innominatae Cordis, perpetuae ſunt, ſed admodum variabiles. Aliquando plures ſunt *a*)exiles ductus ex majori parte plani anterioris oriundi, atque parallelo fere ductu inſerti radici auriculae dextrae. Alias, unus *b*) alterque major eſt, isque aut paulo ſuperius, aut inferius

---

a) VESAL. L. VI. ic. 5. VIEUSSENS. T. I. f. 1. i i i i T. V. f. 2. fine lit. Quales exiguae reperiri ſolent ſine trunco majori, quoties inſignis Vena Cordis anterior & inferior adeſt.

b) Qualem magnam Venam deſcripſit GALEN. *Diſſect. Art. & Venar.* C. II. & eſt *Vena Anterior Adminiſtr. anat.* L. VII. c. X. Minorem autem eſſe dicit VESAL. L. III. p. 279. & ex eo VALVERDUS. p. 269. Eam inſignem ſed in media fere auri inſertam EUSTACH. T. XV. f. 2. $47\frac{1}{2}$ - $11\frac{1}{2}$ T. XVI. f. 1. $16\frac{1}{2}$ 13. ex profeſſo contra VESALIUM, ut videtur. Similis icon RUYSCH. *Epiſt.* III. T. III. f. 2. qui ſibi ejus inventionem adſcribit, conf. id. *Epiſt.* X. ad T. XI. f. 4. *Theſ. Anat.* IX. n. XXIII. not. 3. p. 16. *Adverſ. Anat.* I. n. 6. p. 16. Eadem nota fuit etiam VERHEYENO nomine *Venae Coronariae alius.* v. L. I. p. 177. & T. XXI. f. 2. ee. non bene, exque eo PALFYN. *Anat. Chirurgic.* p. 254. T. XXI. f. 2. tum THEBESIO, cui *canalis venoſus* p. 11. & fig. 1. c. (licet in poriorem partem auris eum inſeri minus bene addat) & COWPERO qui inſertionem unius depinxit MYOT. 1724. T. XXXVII. f. 3. a. Satis huic obſervationi conveniunt icones RUYSCH. *Epiſt. Anat.* X. T. XI. f. 4. B. *Theſ.* IV. T. III. f. 2.

rius auriculae ſe inmittit. In nuperrima ſectione, praeter exiguos alios trunculos, duae viſae ſunt Venae memoratu dignae, quae commune habuerunt oſculum, unde & utraque ante truncum arteriae Coronariae dextrae inceſſit, ſiniſtrorſum verſus mucronem tendens. Earum alia ſuperior, minor fuit, comes rami cujusdam Arteriae Coronariae dextrae. Alia inferior amplior, obſervavit marginem acutum, atque fere ad mucronem producta eſt: hujus rami cum Venae mediae ramis plus uno loco inoſculantur. §. XIII. Minores etiam uniuntur Venae Coronariae anteriori *c*). Hae proſpiciunt Ventriculi, qui dexter dicitur longe majori parti, quae inferior eſt atque anterior.

§. XVI.

Vena Cordis anterior ET *inferior*, (*a*) non

---

c) VIEUSSENS. Tab. I. f. 1.

a) nemini haec dicta, neque delineata videtur, niſi forte eam intelligat LANCIS. *Prop.* XLII. p. 66. quando de tribus Venae Coronariae oſculis loquitur, atque de Vena agit a dextra facie & anteriori cordis adveniente. Primum viſa eſt mihi, anno 1727. & bis quidem inter corda quatuor, neque minima, quum aequalis fere Venae mediae fuerit.

non perpetua, Ventriculi, qui dexter dicitur' partem anteriorem & inferiorem ramis ſuis pererrat, in qua, ſi ipſa deſit, rami Venae Innominatae atque Mediae varie inoſculationibus ludunt. Inſeritur autem ad priora Venae Mediae prope Valvulam ejus. Inde tranſit ſub trunco Arteriae Coronariae dextrae, & oblique ad anteriora vergens marginem acutum ſequitur fere ad mucronem usque. Viſa eſt ramis parallelis cum Vena Media quidem poſterius, cum Vena vero Coronaria anteriori, anterius, communicaſſe. In ipſo ſui trunci oſtio, recipit ramum ex ſubſtantia ſinus dextri (*b*).

§. XVII.

Valvulae in Venis Cordis mihi non aliae viſae ſunt *a*), quam quae ad earum orificium ſunt ſitae. Liberrime enim quacunque via aër meat, remeatque *b*). Sed oſtia Venarum Cordis

b) an *Vena Iſthmalis* VIEVSS. c. VIII. p. 35. T. XII. f. 1. 2. quam dicit in oſculum aliquod ex communibus aperiri.

a) deſcriptae LANCISIO ad orificia ramorum exiliorum, & THEBESIO p. 10. (qui modo adfirmatas in dubium videtur revocare in eadem pagina). Unicam adgnoſcit in Coronaria VIEVSS.

b) LOWER C. I. p. 14. 15. DRELINC. canic. V. THEBES. loc. mod. cit.

dis perpetuo ſabrica valvuloſa muniuntur, neque id inmerito. Ea enim niſi adeſſet, ſanguis vi magna ex Vena Cava atque Aure nitens, in diaſtole cordis irrueret intra Venarum alveos, atque obviam factus ſanguini *c*) contrario itinere properanti in cordis cava, ejus turbaret motum.

§. XVIII.

Vena Coronaria maxima, patet in medio fere ſinu dextro, paulum inferius, ſub fornice ſuperiori & ſiniſtro Valvulae Euſtachii. In eo orificio ſaepe una, alias tres, aliquando ſex valvulae viſae ſunt, quae omnem omnino regreſſum ſanguinis impediunt. Quando unica adeſt *a*), quod frequentius eſſe videtur & mearum

cit. Ruysch. paſſim. Ita aër per orificium Venae mediae inmiſſus, primum ad mucronem usque contra ductum vaſis liberrime incedit, mox & per Venas Innominatas (aut anteriorem inferiorem) & per truncum Venae Coronariae prodit.

c) is ipſe vero ſanguis adprimens valvulas parieti cordis, oſtia vaſorum claudit, ſibique obex eſt. Quare inaniunt ſe Venae Coronariae in ſyſtole cordis, facile tunc in relaxatos ſinus atque aures cedente ſanguine. Replentur autem in ejus diaſtole, cum inpetus Aortae ob expeditum hic circulationis genus ſanguinem ſimul in Arterias, atque in Venas etiam Cordis inpellere valeat.

a) Hujus inventor Eustach. *de Vena ſine pari Antigr.* X. p. 263. 264.

rum obſervationum numero, & conſenſu omnium ſcriptorum, tunc ea tendinea, lunata, expanſione ſua producit parietem ſuperiorem Venae Coronariae *b*), cornua vero ſua utrinque infigit ſinui. Mediocris eſt latitudinis, ſaepe ſuperius lacerto aliquo carneo firmatur. Ex duabus membranis fit quae mediam recipiunt tunicam celluloſam *c*). Minime autem

tem

---

264. T. VIII. f. 6. 46-15. T. XVI. f. 3. 41-19. exque eo BAVHIN. *Theatr. Anat. Append.* T. VIII. f. 8. & p. 218. Quam cum quidam Dno *le Noble* tribuerent, EVSTACHIO vindicavit BOGDANVS noſter, ap. BARTHOL. Cent. II. ep. LXXVII. p. 647. Eam & RIOLANVS habet *Anthropol.* L. III. c. VIII. SPIGEL. L. III. c. VI. p. 272. HIGHMOR. L. II. p. 136. BOTALL. *Obſ. Anat. III. f.* 2. D. BARTHOL. *Anat. renov.* 357, aliique longo ordine. Inprimis vero VIEUSSENS. p. 55. T. XII. n. T. IX. f. 1. h. T. X. f. 1. o. COWPER. T. XXXVII. f. 1. H. LANCIS. T. V. I. & p. 66. Prop. XLII. WINSLOW Expoſ. Anat. IV. *Tr. de la Poitr.* 73. Eamque defuiſſe LANCIS. Prop. XLII. GLASS. *de circ. ſang.* p. 54. Quales ſunt icones VESALII. L. VI. c. 7. G. LOWERI. T. I. f. 1. & 2. lit. 9. VIEUSS. *de remot. & prox.* T. VI. 9. aliorumque.

b) quare eam vocat Venae Coronariae parietem intra ſinum productum TREW. de *diff. inter nat. ac non nat.* §. IX. p. 49. Icones vero dat, T. I. f. 11. g. f. 12. d. f. 20. k. T. II. f. 28. r. f. 36. nn. cum parte venae, f. 37. h. eodem modo. T. III. f. 41. 6. T. IV. f. 58. o. fig. 60. f. Sed veram valvulam eſſe videtur demonſtrare, tum diverſitas fabricae, tum multiplicatio ejus frequens quae parietis productio dici nequit, tum reticularis ſtructura obſervata MORGAGN. *Adv.* V. p. 32. GLASSIO. p. 54.

c) inter duas has membranas aër Arteriis coronariis inpulſus ſubiiſſe, & in ſacculum elevaſſe valvulam viſus eſt.

tem infrequens eſt, adcedere Valvulam carneam, craſſam, fere ab ipſo fornice Valvulae Euſtachii deſcendentem, a ſuperiori parte deorſum protenſam. Frequentior autem eſt, & forte perpetua, Valvula Venae Mediae *d)*, quae ſiniſterior quam prior utraque, & ab iis abſcondita, alias ſimplex eſt, alias duabus pelliculis ſemicircularibus efficitur. Eleganter aliquando ſex in hoc uno orificio conjunctas vidi valvulas. Extima, carnea erat & craſſa, quae ex parte poſteriori auris orta, lunato ductu ferebatur ſiniſtrorſum, antrorſumque. Altera tendinea & perpetua, oriebatur a lacerto quodam Auris dextrae, & antrorſum dextrorſumque tendens, incedebat ad dexteriora prioris, inſerebaturque binis tendinibus membranae ſinus dextri. Retro has quaſi obculta erat Valvula tertia craſſior, anterior & inferior, ad decuſſim valvulae primae, orta ex parte ſiniſteriori orificii conmunis, retro valvulam tendineam

d) cujus, imo & anterioris inferioris oſtium videtur exprimere Lower. T. I. f. 1. e. e. indeque Barthol. *Anat. ren.* L. II. c. 7. p. 391. f. 2. e. e. Sic & duplex Valvula viſa Lancisio. Prop. XLII. p. 67. quarum una *minus oſtium* dictum eidem Prop. XLIV. p. 70. & Pr. XLII. p. 66. ſpectat.

neam, ferebatur antrorſum, & cum prioribus duabus efficiebat foraminis magni oſtium. Hae valvulae communes erant. Ad latus inferius & anterius Venae Coronariae eſt inſertio Venae Mediae, quae inſeritur orificio communi oblique dextrorſum ſurſumque. Id oſtium duas proprias pelliculas lunatas ad ſiniſtra craſſiores habebat, quarum poſterior major erat. Hae oſtium ſuum ita clauſerunt, ut ſtylus ex Vena in ſinum certo tantum modo penetraret, ex ſinu in Venam plane non admitteretur. Infra Valvulam tertiam latebat orificium Venae inferioris anterioris, ſpectans oblique antrorſum & dextrorſum, ad latus Venae Mediae anterius. Haec & ipſa propriam habebat Valvulam fibris tendineis inſtructam, quae oblique retrorſum ſpectabat, Non venit in conſpectum, niſi reſectis tribus prioribus.

§. XIX.

Venarum Innominatarum majorum orificium commune *a*) eſt in receſſu coeci ſinus, pro-

a) COWPER. T. XXXVII. f. 3. ad a. VERHEYEN T. XX. f. 3. c. VIEUSSENS. T. IV. f. 1. 3. THEBES. f. 1. c.

productione membranacea valvulari praediti, qui e regione ad obpositum ostii Venae Coronariae est ad anteriorem, imamque partem auris, paulo magis deorsum & antrorsum quam orificium ventriculi. Hoc majus, reliqua minora *b*) sparsa per radicem auriculae dextrae.

XX.

Haec majora Venarum ostia; sed alia innumera minora passim per universum cordis ambitum sparsa sunt, exigua *a*,) variae tamen magnitudinis. Solent mobilibus alias membranulis, alias lacerto aliquo carneo protegi, plerumque vero oblique per duplicaturam quod vocant membranarum quae sinus efficiunt se subducere, ut ipsa obliquitas ipsis sit loco valvulae *b*). Reperiuntur copiosae in sinu dextro *c*), in

b) LANCIS. T. V. d i. VIEUSS. T. XI. f. 1. r. r.

a) fuse ea describis VIEUSS. cap. II. tot. C. XVI. qui ex iis fermentum sanguini Cordis adfundi existimat. Primus autem videtur viam hanc sanguinis demonstrasse *Thebes* diss. *de circulat. sanguin. per Cor* Eamdem deinde proponit HOFM. *Med. Syst.* I. P. 1. c. III. p. 74. BOERH. *Inst. Med.* 183.

b) quae eadem machina est in Ureteribus, ductu Choledocho, sinuum pituitariorum osculis &c. Quare seta aut sipho in eas observata obliquitate introduci potest. v. THEBES. p. 14.

c) VIEUSS. p. 45. & T. II. f. 1. h. T. XII. f. 1. 77. 88. 99. T. X. f. 1. p. q. r. i. COWPER. T. XXXVII. f. 1. ad c. DRAKE append. T.

in Aure dextra *d*), in Ventriculo dextro *e*), rariores *f*) paulo in ſinu *g*) atque Ventriculo ſiniſtro *h*). Per has aër *i*), aqua croco tincta *k*), Materia ceracea ſubtilior *l*), Mercurius *m*), ex Arteriarum qualibet *n*), Venarumque *o*), in

---

T. I. f. 7. c. LANCIS. T. V. m. VERHEYEN. T. XXI. f. 3. c c c. inde PALFYN T. XXI. f. 3. e. e. Atque unum notabile proximum foramini ovali EVSTACH. T. VIII. f. 6. 46-19. T. XVI. f. 3. 39-35. VIEVSSENS. T. II. f. 1. h. Quale & in ipſo foramine ovali non ſemel mihi viſum eſt, non ad ſinum ſiniſtrum ſed inter duas membranas foramen claudentes ducens, quod forte viſum FOLIO *de via ſang.* T. 1. f f f: quod & exempla aperti foraminis Ovalis forte multiplicavit.

d) THEBES p. 12. VIEVSSENS. T. IX. f. 1. ad i.

e) THEBES f. 1. E E E E e e e. VERHEYEN. p. 177. T. XXI. f. 3. PALF. *An. Chir.* T. XXI. f. 3. b b b. VIEVSSENS. T. XI. f. 1. 8. 8. 9. 9. T. XII. f. 1. 4. 4. 5. 5. 6. 6.

f) WINSLOW. l. c. 71. 74. VERHEYEN. l. c.

g) VIEVSS. *de remot. & prox.* T. VIII. f. f. *du Coeur* T. II. f. 2. ad i i i. &c. IX. p. 51. T. XIII. f. 1. 2. 2. 2. 2. v. p. 53.

h) THEBES. f. 2. a a a A A VIEVSS. T. XII. f. 2. 4. 4. Haec oſtia videntur inpoſuiſſe iis veterum, qui vias per ſeptum Cordis manu demonſtrare ſuſceperunt, GASSENDO, MARCHETTO, MOINICHENIO. facile enim ſtylos per molle ſeptum ad obpoſitum Ventriculum transmiſerunt.

i) facillime omnium, in corde per unum alterumque diem in aqua tepida macerato.

k) paulo difficilius.

l) RVYSCH. qui dudum ſe id effeciſſe teſtatur Adv. 1. §. 6. p. 16. conf. BOERH. *Inſt. Med.* §. 183.

m) VIEVSS. p. 20. difficilius ex Arteriis LANCISI. qui ante 19. annos (an. 1705.) in animalibus ſe haec experimenta non monitum feciſſe addit. Nobis ex Arteriis facillima via viſa eſt, qua & uſus VIEVSS. c. 11. p. 18.

n) per venam mediam THEBES. p. 15. & f. 1. E E E E. Neque in-

in Cava cordis ſe penetrat. Majus horum ductuum agmen aliquando in unum quaſi receptaculum confluit. Qualis ſinus *p*) in parte anteriori ſinus dextri, inter foramen ovale & Ventriculum cordis, in ipſa radice auris dextrae repertus eſt: quales & alii minores reperiuntur *q*). Inflatur autem facilius per Arteriam Coronariam dextram auris dextra, deinde Ventriculus dexter. ut in eo bullae aëreae adſurgant, atque valvulae ipſae triglochines ab aëre in cavam properante eleventur. Per arteriam Coronariam ſiniſtram Ventriculus uterque, ſinusque ſimul ac aures intumeſcunt, vena deinde Coronaria, & Media. Imo continuo ſi flatus urgeatut, tandem ipſe adeps *r*) qui baſi

---

injectione opus eſt, quam violentiae adcuſare queat qui experimenta haec non admittit Duvernoi. *Act. Petr.* Vol. II. 295. ſeqq. ſed in recente Corde (Vievss. p. 104.) ſola preſſio ſanguinem per ea vaſa intra Cor propellit. Hiſce etiam ductibus ultimae cruentaeque Polyporum radices infigi ſolent. Vievss. c. XV. p. 100. conf. Damian. Sinop. *Parerg. Med.* §. 80. quod & in utroque ventriculo frequenter in cordibus morbo aliquo diuturno enectorum contigit videre.

o) Vieussens. *Sinus veineux de l'oreillete droite* p. 46. T. IV. f. 1. III. T. XI. f. 1. L. Lancis. T. V. k k. Eum ſinum, flatu adacto per Arterias turgentem bullisque plenum vidimus.

p) Vievss. p. 47. & T. IV. f. 1. 2.

q) id. p. 24. idemque per arteriam Pulmonalem ſuccedere. Manifeſtum

basi cordis adjacet, in bullas elevatus unionum racemos exprimit, Valvulaeque Coronariae, inter suas membranas recepto aëre instar sacculorum turgent.

§. XXI.

Per has vias magna copia sangvinis ex Arteriis, & Venis Coronariis, Corde in contractionem nitente expellitur, atque admiscetur sanguini qui paulo post ex Ventriculis ejus expelletur. An ut fermenti instar suscitet ejus motum *a*)? an quod longa nimis ex arteriis per venas via, neque expedita satis sanguini in majori motu cordis rapidissime fluenti *b*)? an inprimis haec via est qua se evacuat in utrumque Ven-

festum indicium secretionis, quae sine medio fit, adipis in cellulas arteriis adpensas. Eas quandoque occupat Cera arteriis injecta, decolor equidem, ponderosa cinnabari non facile sequente fluidam materiem. SCHVLZ. *Com. Lit.* 1731. spec. V.

a) Sententia haec fuit VIEVSSENII c. II. XVI. &c. neque omnino vana est. Sanguis enim Coronariis Vasis inpulsus, omnium integerrima vi cordis agitatus, per patulas Anastomoses in Venas transit, aut Venas plane non subit, nihil secernit, moram nectit brevissimam, inpellitur vi maxima. Est ergo fluidissimus, cruoremque Venosum diluere, ruboremque ejus intendere potest, ruberrimus ipse. Unde discrimen quo inter sanguinem Venae Cavae eumque Arteriae Pulmonariae observavit LANCIS. Prop. XLV. p. 71.

b) omnino LANCIS. Prop. XLV. p. 71. Breviorem enim hanc viam esse vel ex eo discimus, quod aër ex Arteriis longe citius in cava Cordis se penetret quam in venas.

Ventriculum Arteria Profunda? ut quae venis comparibus careat *c*).

§. XXII.

Adcipit ergo utraque Arteria Coronaria sanguinis sui majorem partem *a*) in Cordis diastole, eundemque effundit in primo ad systolen nixu, quo Cor expallescit. Est ergo sanguinis stadium omnium brevissimum in Vasis coronariis, & circuitus intra quodlibet duorum pulsuum intervallum absolutus. Quare in Corde rariores morbi *q*), rarae nisi ex causis externis inflammationes, rara ulcera.

---

c) Necessaria omnino, neque alia videtur via esse sanguini hujus Arteriae in cor redituro. Quare Aër Arteriae Coronariae sinistrae (cujus ramus est Profunda) inpulsus in utrumque Ventriculum projicitur. Vasa vero ipsa haec exhalantia an Arteriae? an vero Venae? hoc videtur sentire Lancis. p. 70. Illud suadet experimentum nostrum §. XX. n. n. ratio ex not. *b*. hujus §. XXI. Liberrima tamen Vasis hisce communicatio cum Venis etiam, suadet id experientia. An ergo ex Arteria se in Venam mutante prodeunt?

a) §. XVI. unde cor relaxatum rubet.

b) Non ignoro passim in Corde inflammationes, ulcera, observata esse. Ipse nuper Cor cum Pericardio carneis fibris ex mucrone adscendentibus connatum vidi, sine ullo quantum novi hominis incommodo. Sed morborum in Corde numerus, ad numerum morborum in Pulmone hepate, &c. sedem figentium, rationem fere nullam habet.

F I N I S.